

Türkiye'de Suriyeli Mültecileri Hedef Alan Tehdit ve Şiddetin Artışına Karşı İnsan Haklarının Korunması İçin Acil Çağrı

Türkiye son günlerde tüm Suriyeli mültecileri hedef alan, fiziksel ve maddi zararlara yol açan kışkırtma ve şiddet kampanyalarına tanık oluyor. İlk olarak Kayseri ilinde başlayan olaylar, ülkedeki diğer şehirlere de hızla yayıldı. Bu olaylar, Suriyeliler'e yönelik siyasi tepkilerin artması ile keyfi ve zorla sınır dışı etme yaptırımlarının sıklaştırılmasını takiben gerçekleşti. Türkiye'deki Suriyeliler bir süredir yasal statülerine ilişkin resmi belgelere erişememe, zorlu yaşam koşulları, depremin yol açtığı yıkıcı etkiler, ve gönüllü geri dönüş olarak tanımlanmasına rağmen keyfi ve zorla geri gönderme yaptırımları gibi pek çok zorlukla karşı karşıya kalıyordu. Bunun yanı sıra, Türkiye'nin bu meselelere yönelik uyguladığı resmi prosedürlerdeki belirsizliklere, seçim dönemi sırasında pek çok siyasi partinin ırkçı söylemler benimsemesi ve Suriyeli mülteci krizinin siyasi olarak istismar edilmesi de eklendi.

Bu durum, Türkiye'de Suriyelilere yönelik şiddet eylemlerine ve ayaklanmalara zemin hazırlayarak, onların can ve mallarında zararlara ve Türkiye'nin birçok ilinde can kayıplarına yol açmış ve son günlerde ciddi oranda artış göstermiştir. Bunun nedeni, Türk hükümetinin Suriyeli mültecileri hedef alan ırkçı söylemlere karşı etkili önlemler almaması, Türkiye Göç İdaresi Başkanlığı'nın Suriyelilerin bireysel ve topluluk olarak karşılaştıkları hukuki sorunların çözümünde tek sorumlu makam haline getirilmesi ve Suriyeli mültecilerin hak arama taleplerini Türkiye'deki yargı organları üzerinden gerçekleştirebilme olanağından mahrum bırakılmasıdır. Öte yandan, sınır dışı yaptırımları ve Türk siyasi söylemleri Kuzey Suriye'de protestolara ve şiddete yol açarak, çok sayıda can kaybı yaşanmasıyla sonuçlanmıştır.

Suriyeli sivil toplum kuruluşları olarak, Türk hükümetine, kendi topraklarındaki mültecilerin ve yerinden edilmiş kişilerin hakları başta olmak üzere insan haklarının korunmasına ilişkin ulusal ve uluslararası taahhütlerini yerine getirmesi yönünde çağrıda bulunuyoruz. Ayrıca, BM Suriye Arap Cumhuriyeti Uluslararası Bağımsız Soruşturma Komisyonu (COI-Syria)'nın hala sürmekte olan ağır insan hakları ihlallerine yönelik raporlarıyla da doğrulandığı üzere, özellikle Suriye'nin mevcut durumda milyonlarca Suriyeli mültecinin geri dönüşü için güvenli olmaması nedeniyle, Türk hükümetini geri göndermeme ilkesine bağlı kalmaya çağırıyoruz. Tüm bunlar, Suriyeli mültecilerin ve yerinden edilmiş kişilerin bu ağır ve tehlikeli koşullara maruz bırakılmaktan korunmasına yönelik acil ihtiyacın altını çizmektedir.

Türk hükümetini, Türkiye'deki Suriyelileri korumak, temel haklarını ve onurlarını güvence altına almak için acil önlemler almaya çağırıyoruz. Ayrıca, Türk hükümetini ve uluslararası toplumu, mültecilere ve yerinden edilmiş kişilere gerekli desteği sağlamak, ülke içinde güvenli ve onurlu yaşam koşulları oluşturmak, Suriyelilerin maruz kaldığı zorlukları ve Suriyeli mülteci krizinin Türkiye'deki etkilerini azaltabilmek için pratik ve kapsamlı çözüm yöntemleri geliştirme hedefiyle işbirliği içinde çalışmaya davet ediyoruz. Bu işbirliği, Türkiye'nin geçtiğimiz yıllar boyunca Suriyeli mültecilere ev sahipliği yapmanın yükünü

taşıdığı kabul ederek, Suriyeli mültecilerin entegrasyonuna yönelik geniş çaplı bir plan üzerinde çalışmayı ve mültecileri hedef alan ırkçılık ve nefret söylemleriyle mücadele etmeyi de içermelidir.

Ayrıca, Suriyeli mültecilere komşu ülkelerdeki insani müdahaleyi finanse eden bağışçı topluluklara, mültecilere sağlanan destek fonlarının Göç İdaresi Başkanlığı tarafından Suriyeli mültecilere karşı kısıtlayıcı ve zorunlu yaptırımlar için kullanılmasını engelleme çağrısında bulunuyoruz.

Suriyelilerin büyük çoğunluğu, geri dönüş için Suriye'nin güvenli bir ülke haline geleceği günü, onları yurt dışına göç etmeye ve yerlerinden edilmeye zorlayan nedenlerden kurtulmayı, ve insan onurunu, güvenliğini ve özgürlüğünü garanti altına alacak şekilde ülkelerini yeniden inşa edebilmeyi sabırsızlıkla beklemekte ve komşu ülkelerin haklarına, çıkarlarına ve egemenliklerine karşılıklı olarak saygı göstermektedir. O gün gelinceye kadar, Suriyelilere yönelik artan şiddet ve saldırıların önlenmesi, mültecilerin korunması ve Türkiye'deki Suriyelilerin iltica hakkı ve koşullarına dair sorunların uluslararası anlaşmalar kapsamındaki yasal yükümlülükler doğrultusunda ele alınması çağrısında bulunuyoruz.